

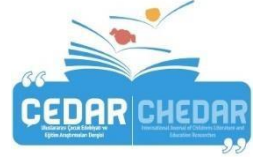

Uluslararası Çocuk Edebiyatı ve Eğitim Araştırmaları Dergisi

Cilt:8, Sayı:1, 2025, Sayfa: 14- 22

*International Journal of Children's Literature and
Education Researches*

Volume:8, Number:1, 2025, Page: 14- 22

Masallarla İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi: İçerik Analiz Çalışması

Seher SARIKAYA KARABUDAK*

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye

Geliş Tarihi / Submitted: 09 / 05 / 2025

Belgin YILDIRIM**

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye

Kabul Tarihi / Accepted: 22 / 05 / 2025

Özet: Masallar, çocukların hayal güçlerini geliştiren, güçlendiren renkli hikayeler ile bezelidir. Özellikle yaratıcı düşünme becerilerini artıran özellikler içerirler. Ayrıca çocukların empati yeteneklerini, dil becerilerini, problem çözme, karar verme ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirme açısından önemli araçlardır. Masallar, çocukların zihinsel gelişimine destek amacıyla hatta bireyleri ve toplumu iyileştirmek amacıyla da kullanılabilmektedirler. Masalların yukarıda bahsettiğimiz birçok önemli işlevlerinden yola çıkarak ülkemizde yükseköğretim kurumunda lisansüstü yapılan araştırmaların durumunu saptamak araştırmanın çıkış noktasını oluşturmuştur. Bu amaç doğrultusunda Yükseköğretim tez merkezinde kayıtlı 1989-2024 yılları arasındaki tezler retrospektif olarak incelenmiştir. Tez Merkezinde “masal”, “masal okuma”, “masal dinleme” anahtar kelimeleri ile gelişmiş tarama yapılmıştır. Bu tarama sonucunda 159 teze ulaşılmıştır. Bu tezler de araştırmanın evren ve örneklemini oluşturmuştur. Verilerin analizinde sayı ve yüzde dağılımları kullanılmış olup, bu işlem SPSS 22 paket programı ile yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda; tezlerin enstitüler özelinde, tamamına yakının sosyal bilimler enstitüsünde olduğu belirlenmiştir. Diğer enstitülerde de bu konuya farklı pencerelerden bakarak araştırma yapılabilirler. Çalışmadaki araştırmaların yaklaşık olarak yarısının eğitim öğretimde çalışıldığı görülmüştür. Tezlerin dörtte üçünden fazlasının yüksek lisans tezi olduğu bu araştırmaların tamamına yakının tanımlayıcı araştırmalar olduğu saptanmıştır. Doktora gibi komplike eğitim programlarında da deneysel ve kanıt düzeyi yüksek çalışmaların yapılması önemlidir. En çok 2019- 2024 yılları arasında çalışıldığı ve devlet üniversitelerinde bu konunun daha yoğun araştırıldığı bulunmuştur. Elde edilen bulgular literatür ışığında tartışılmış, araştırma sonuçlarına dayalı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Masal, Masal okuma, Masal dinleme

Abstract: Fairy tales are adorned with stories that develop and strengthen children's imagination. They are very colorful. They contain features that especially increase creative thinking skills. They are also important tools in terms of developing children's empathy, language skills, problem solving, decision-making and critical thinking skills. Fairy tales can be used to support children's mental development and even to improve individuals and society. Based on the many important functions of fairy tales mentioned above, the starting point of the research was to determine the status of postgraduate research conducted in higher education institutions in our country. For this purpose, theses registered in the Higher Education Thesis Center between the years 1989-2024 were examined retrospectively. An advanced search was conducted in the Thesis Center with the keywords "fairy tale", "story reading", "story listening". As a result of this search, 159 theses were reached. These theses constituted the universe and sample of the research. Number and percentage distributions were used in the analysis of the data, and this process was carried out with the SPSS 22 package program. As a result of the study; It was determined that almost all of the theses were in the institute of social sciences. Other institutes can also conduct research by looking at this subject from different perspectives. It was seen that almost half of the studies in the study were conducted in education and training. It was determined that more than three-quarters of the theses were master's theses and almost all of these studies were descriptive studies. It is important to conduct experimental and high-evidence studies in complicated education programs such as doctorates. It was found that it was mostly studied between 2019 and 2024 and that this subject was researched more intensively in state universities. The findings were discussed in the light of the literature and suggestions based on the research results were also made.

* Doç. Dr., 0000-0002-9039-5637, ssarikaya@adu.edu.tr

** Doç. Dr., 0000-0001-5451-5526, byildirim@adu.edu.tr

Keywords: Fairy tale, Reading fairy tale, Listening fairy tale

Giriş

Masal Türk Dil Kurumu tanımına göre “Genellikle halkın yarattığı, hayale dayanan, sözlü gelenekte yaşayan, çoğunlukla insanlar, hayvanlar ile cadı, cin, dev, peri vb. varlıkların başından geçen olağanüstü olayları anlatan edebî tür” olarak tanımlanmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2024). Masallar, halk masalları ve kurgusal masallar olmak üzere ikiye ayrılabilir. Halk masalları anonim olarak gelen, ulusların tarihlerini, destanlarını, inançlarını, gelenek ve göreneklerini bildiren eserlerdir. Kurgusal masallar ise yazarı belli olan yazarın hayal gücüne dayalı olarak yazılan kurgusal yazılardır (Asutay, 2013).

Pek çok amaç için kullanılabilen masallar eğitim, çocuk gelişimine destek olmak gibi başlıca amaçların yanında çocukları, bireyleri, aileleri hatta toplumu iyileştirmek için kullanılabilir. Eğitim amacıyla; değerlere ve toplumsal normlara uyum sağlamayı kolaylaştırır. Ahlaki ilkeler, gelenekler gibi anlatılması zor kavramları çocuklara açıklamayı sağlar. İstenen bir konuda eğitim verme veya kültürleme işlevi vardır, ortaya çıktıkları toplumun kültürel ve folklorik özelliklerini ve değerlerini genç kuşaklara aktarma görevini taşırlar. Çevresel baskılardan kaçış yeri olma veya özgürlük sunma işlevleri mevcuttur. Çocuk ve gençlerin zihninde yeni ufuklar açar, yeni bakış açıları geliştirmelerine olanak sağlar ve aynı zamanda sorunlarla baş etmelerinde ve çözüm yolları bulmalarında onlara yardımcı olur (Şık, 2022; Tataş, 2021; Tesar vd. 2021; Gedik, 2020; Asutay, 2013;).

Masalların çocuk gelişimindeki işlevlerine bakıldığında; çocukların dil gelişiminde katkıları vardır. Tekerlemeleriyle, ilginç anlatımlarıyla kelimeleri, sesleri, farklı anlamları çocukların öğrenmesinde destek olur. Masalların bilişsel gelişimindeki katkıları da çok önemlidir. Masallar çocukların dinleme, anlama, anlatma, konuşma ve kendini sağlıklı bir şekilde ifade etme yeteneklerinin gelişimine destek olur. Masallar çocukların bilişsel gelişiminin dışında duygusal gelişiminde de destekçidir. Aktarılan olaylar aracılığı ile farklı duyguları yaşar, duygularını fark ederler (Keklik, 2015; Gedik, 2020).

Tüm bu işlevleri dışında bir diğer önemli işlevi ise iyileştirici gücüdür. Korku yaşayan, yas ya da kayıp yaşayan çocuklara güç verebileceği gibi hastaneye yatacak bir çocuğu hastaneye yatmaya hazırlayabilir. Ya da psikolojik rahatsızlıkları olan, terk edilmiş, şiddet görmüş, suç işleme potansiyeli yüksek çocuklar, yaşlılar, bağımlılar gibi özel gruplarda da tedavi edici amaçlarla kullanılabilmektedir. (Sarıkaya Karabudak, 2023; Doğan Keskin, 2021; Oğuz Güner, 2020).

Araştırmanın Önemi ve Amacı

Çocuklar, gençler ve hatta erişkinler için pek çok yararları bulunan masallarla ilgili yapılan çalışma ve tezleri inceleyen içerik analizleri, sistematik derleme ya da meta analiz gibi literatür incelemesi yapan çalışmalara rastlanmamıştır. Bu çalışmayla masallarla ilgili yapılmış tez çalışmalarının literatürdeki durum saptamasını yapmak, boşlukları ortaya çıkarmak ve masallarla ilgili çalışma yapacak araştırmacılara yol göstermek hedeflenmiştir.

Sınırlılıklar

Bu çalışma YÖK Tez Merkezinde gelişmiş tarama ile masal, masal dinleme, masal anlatma anahtar kelimeleriyle taranan tezlerle sınırlıdır. Ulusal Tez Merkezinden alınan, 1989-2024 (Kasım) yılları arasındaki, 159 tez çalışması sonuçlarını içermektedir. Farklı tarama şekilleriyle, farklı anahtar kelimelerle farklı sonuçlara ulaşılabilir. Bu araştırma sonuçları bu konuda yapılan tüm araştırmalara genellenemez.

Yöntem

Araştırmanın Türü

Masalların farklı disiplinlerde, bilimsel amaçlı kullanım durumunu belirlemek, yapılan lisansüstü tezleri alanları, türleri, yılları gibi değişkenlere göre incelemek, literatürdeki boşlukları saptamak ve araştırmacılara yol göstermek amacıyla bu araştırma planlanmıştır. Araştırmada lisansüstü tezlerin içerik analizi, son 35 yılı kapsayacak biçimde (1989-2024 Kasım) retrospektif olarak yapılmıştır. Çalışma verileri Kasım 2024’de toplanmıştır.,

Veri Kaynakları

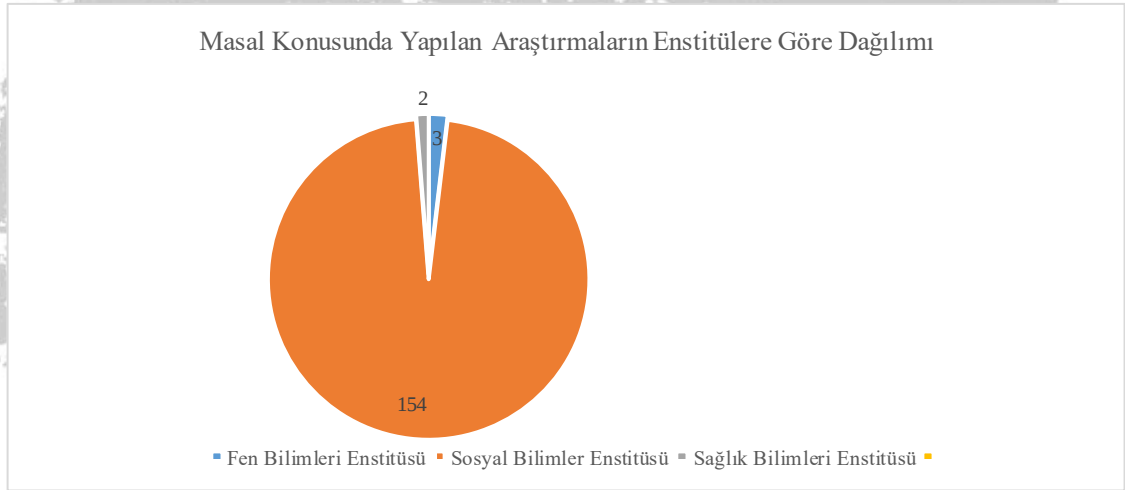
Bu çalışma Yükseköğretim kurumunda masallarla ilgili yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının dağılımını kapsamaktadır. Dahil edilme kriterleri ve uygulanan adımlar incelendiğinde; araştırmada ilk olarak literatür incelemesi yapılmış ve anahtar kelimeler saptanmıştır. Veri tabanında “masal”, “masal okuma”, “masal dinleme” anahtar kelimeleri ile gelişmiş tarama yapılmıştır (YÖK Tez Merkezi, 2024). Arama kriterlere uyan 159 tez saptanmış, bu tezler çalışmanın evren ve örneklemini oluşturmuştur.

Veri Toplama Süreci ve Verilerin Analizi

Çalışmada tezlerin, son 35 yılda (1989-2024 Kasım) YÖK Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında yayınlanmış olması ve gelişmiş taramada tez adında “masal”, “masal okuma”, “masal dinleme” anahtar kelimelerden birinin geçmesi dahil edilme kriterini oluşturmuştur. YÖK Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında arama kriterlerine uygun olarak tarama yapıldığında; masal ile ilgili ilk çalışmanın 1989 yılında yapıldığı görülmüştür. Bu bağlamda araştırmanın kapsamı son 35 yılı oluşturmuştur. Basit tarama ile çok daha yüksek sayıda teze ulaşılsa da verilen kriterler ve anahtar kelimeler ile kısıtlama yapılarak gelişmiş tarama yapıldığında toplam 159 teze ulaşılmıştır (YÖK Tez Merkezi, 2024). Bu 159 tez çalışması araştırmanın evrenini ve örneklemini oluşturmuştur. Bu çalışmaların temel özelliklerine göre sayı ve yüzdeleri alınmıştır.

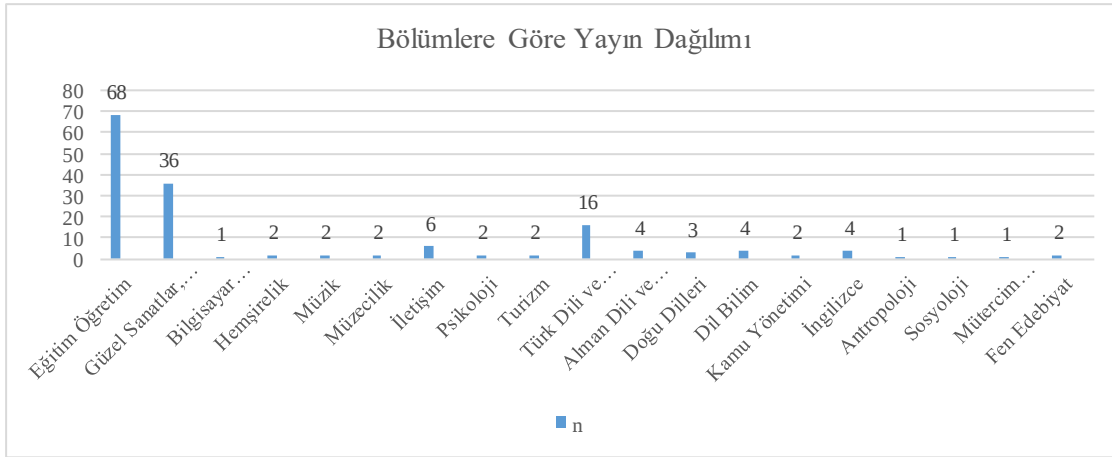
Bulgular

Enstitülere göre yayın dağılımı incelendiğinde %1,8'nin (n=3) fen bilimleri enstitüsünde, %96,9'nun (n=154) sosyal bilimler enstitüsünde, %1,3'nün (n=2) sağlık bilimleri enstitülerinde yapıldığı belirlenmiştir (Grafik 1).

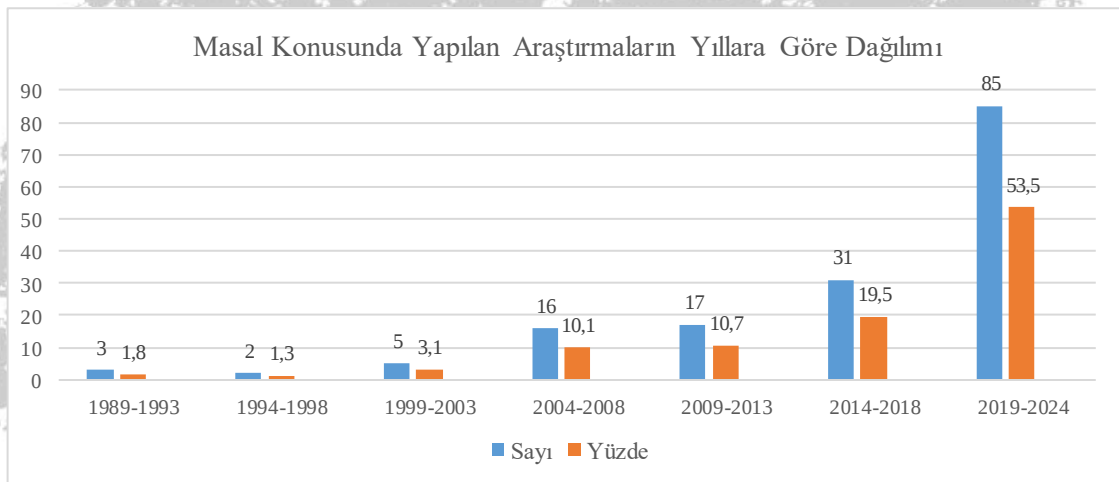
Grafik 1: Enstitülere Göre Yayın Dağılımı

Araştırmaların bölümlere göre dağılımına bakıldığında en çok sırasıyla; Eğitim Öğretim (%42,8) Güzel Sanatlar (görsel sanatlar, folklor sahne) (%22,6), Türk Dili ve Edebiyatı (%10,1) bölümlerinin çalışma yaptığı saptanmıştır. Sağlık alanında ise tek bölüm olarak Hemşirelik bölümünün (%1,3) çalışma yaptığı belirlenmiştir (Grafik 2).

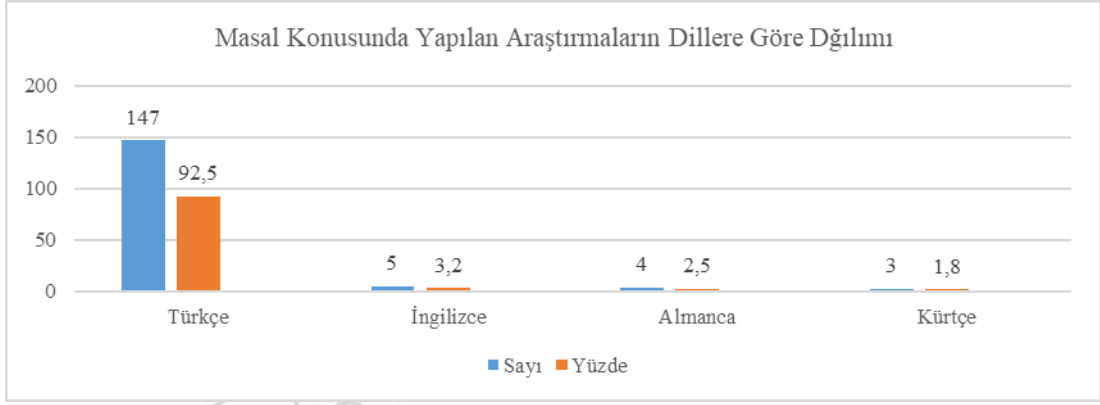
Grafik 2. Araştırmaların Bölümlere Göre Dağılımı

Araştırmaların yıllara göre dağılımı incelendiğinde; 1989-1993 yılları arasında %1,8 (n =3), 1994-1998 yılları arasında %1,3 (n=2), 1999-2003 yılları arasında %3,1 (n=5), 2004-2008 yılları arasında %10,1 (n=16), 2009-2013 yılları arasında %10,7 (n =17), 2014-2018 yılları arasında %19,5 (n=31), 2019-2024 yılları arasında %53,5 (n =85) tez üretildiği görülmektedir (Grafik 3).

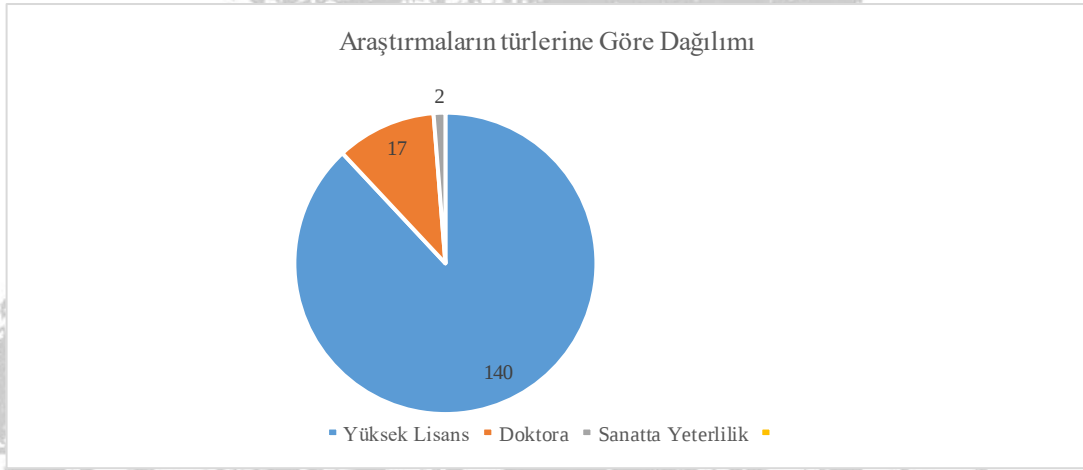
Grafik 3. Araştırmaların Yıllara Göre Dağılımı

Araştırmaların yazım dili incelendiğinde; %92,5'nin (n=147) Türkçe, %3,2'nin (n=5) İngilizce %2,5'nin (n=4) Almanca, %1,8'nin (n=3) Kürtçe dillerinde yazıldığı görülmüştür (Grafik 4).

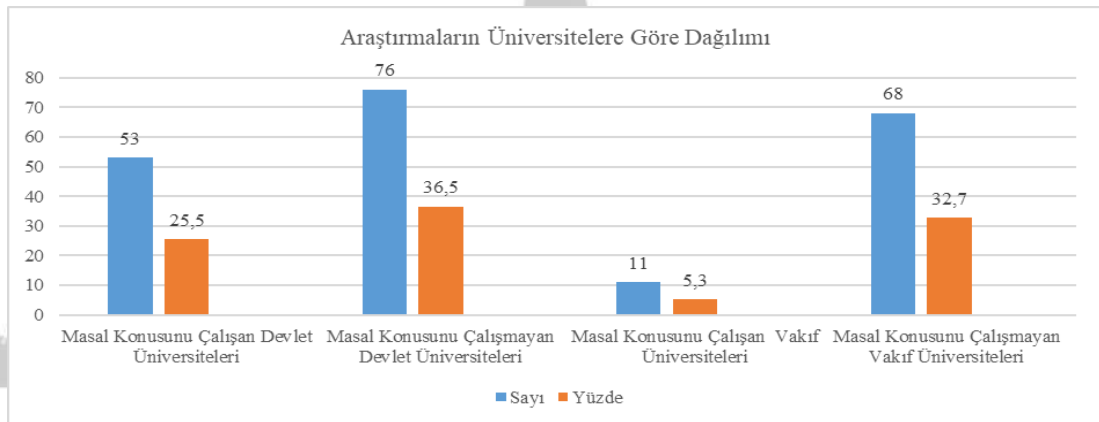
Grafik 4. Dillere Göre Yayın Dağılımı

Araştırmaların türlerine göre dağılımı incelendiğinde; araştırmaların %88'nin (n=140) yüksek lisans, %10,7'sinin (n=17) doktora tezi, %1,3'nün (n=2) sanatta yeterlilik tezi olduğu bulunmuştur (Grafik 5).

Grafik 5. Araştırmaların Türlerine Göre Dağılımı

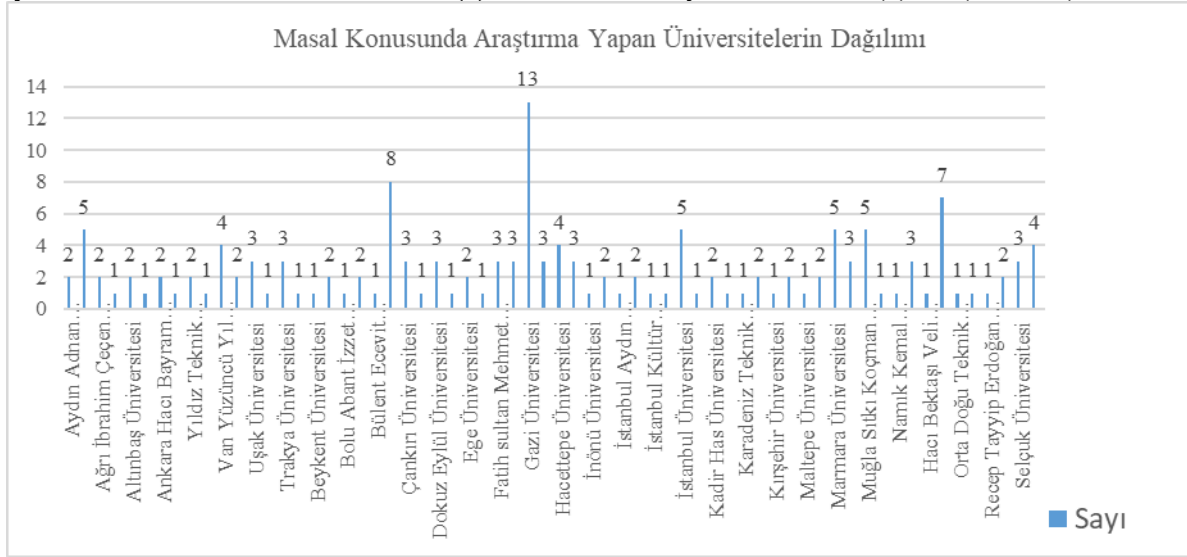
Araştırmaların üniversitelere göre dağılımı incelendiğinde; masal konusunu çalışan devlet üniversitelerinin %25,5 (n=53), masal konusunu çalışmayan devlet üniversitelerinin %36,5 (n=76), masal konusunu çalışan vakıf üniversitelerinin, %5,3 (n=11), masal konusunu çalışmayan vakıf üniversitelerinin %32,7 (n=68) olduğu bulunmuştur (Grafik 6).

Grafik 6. Araştırmaların üniversitelere göre dağılımı

En çok masal konusunda çalışma yapan üniversiteler sırasıyla; Gazi Üniversitesi (13),

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (8) ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi (7)'dir (Grafik 7).

Grafik 7. Masal konusunda araştırma yapan üniversitelerin dağılımı

Tartışma ve Sonuç

Masalların farklı disiplinlerde, bilimsel amaçlı kullanım durumunu belirlemek, yapılan lisansüstü tezleri alanları, türleri, yılları gibi bazı değişkenlere göre incelemek amacıyla yapılan bu çalışmada masallarla ilgili en çok çalışmayı sosyal bilimler enstitülerinin yaptığı ortaya çıkmıştır. Fen bilimleri enstitüleri ve sağlık bilimleri enstitülerince ise çok az lisansüstü tez çalışması yapılmıştır (Grafik1). Masalla ilgili tez üreten disiplinlere bakıldığında sosyal bilimler enstitülerine bağlı eğitim öğretim bilimlerinde yapılan tezlerin en çok olduğu, ardından halk bilimleri, dil bilimleri, güzel sanatlar gibi disiplinlerde masal başlıklı tezlerin üretildiği görülmüştür (Grafik2). Masallar bireylerin eğitim yolculuğunda önemli birer araçtır. Özellikle çocuklara sevgi, saygı, doğruluk, dürüstlük, yardımlaşma gibi soyut değerleri anlatmak çok zor iken masallar, hikâyeler ve masallardaki kahramanlar, olaylar aracılığı ile kolaylaşmakta, somut hale gelmektedir. Her çocuğumuzun ulusal kültür, gelenek görenek ve nitelikli yurttaş felsefesine uygun olarak yetiştirilmesinde ulusal değerlerin aktarılması çok önemlidir (Ogur & Altunay Şam, 2021). Bu nedenle özellikle eğitim alanlarında çalışan disiplinlerce masalların araştırılması ve tezlerde kullanılması beklendi bir sonuçtur.

Masallar aslında sağlık alanında rahatlıkla kullanılabilecek, sağlık için iyileştirici gücü de bulunan araçlardır. Hem çocuk gelişiminde hem de çocukların korku, keder gibi duygularla baş etmesinde, hastaneye yatma gibi travmatik olayların üstesinden gelmesinde önemli birer ajan olarak görev alırlar. Ruh sağlığıyla ilgili bazı sorunlarda uzman ekipler tarafından psikoterapi amaçlı kullanılan masallar da vardır. Hem erişkinler hem de çocuklar için iyileştirici pek çok amaçla kullanımı mevcuttur (Sarıkaya Karabudak 2023). Belirtilen pek çok işlevi olmasına rağmen hemşireler dışında tezlerde kullanımı görülmemektedir. Bu tezlerin de 2024 yılına ait yapılan çok yeni tezler olduğu belirlenmiştir. İnsana bütüncül bakış açısıyla bakan, birey aile ve topluma bakım verme ve yardım etmeye odaklanmış, terapotik yöntemleri çok iyi kullanan, bilim ve sanattan oluşan, kişilerin sağlığını korumak, sürdürmek ve geliştirmek hedefinde olan bir meslek olarak hemşirelerin (Bölüktaş, Özer ve Yıldırım, 2018) masalları çalışmalarında kullanması beklendiktir. Ancak hala yeterli sayıda çalışma olmadığı, farklı disiplinler tarafından da yapılacak, masalla ilgili lisansüstü tezlere ihtiyaç olduğu görülmüştür.

Yıllar içerisinde masallarla ilgili tezlerin sayısı artmış, özellikle 2019-2024 yılları arasında, 35 yıllık masal çalışmaları geçmişinin yaklaşık %54 ünü oluşturan çalışma yapılmıştır (Grafik3). Pandemi dönemine denk gelen bu yıllarda ciddi bir ivme kazanan çalışmaların artışındaki en önemli nedeninin COVID-19 salgını ve bu dönemde yaşanan kapanma gibi olayların negatif etkilerinin olması ön görülebilir. Salgınların temel olarak dört boyutta etkileri olduğu vurgulanmaktadır (Aydın,2021). Bu boyutlar sırasıyla ekonomi(yoksullaşma), eğitim, güvenlik, sağlık ve hayatta kalma olarak sıralanmıştır. Görüldüğü gibi çocuklar açısından salgının en büyük etkilerinden biri eğitim alanındaki

etkiler olmuştur. Anaokulundan liseye kadar tüm kademelerde yaklaşık 18 milyon okula giden çocuk bu süreçten negatif olarak etkilenmiştir. Pandemide eğitim süreçleri farklılaşmış, öğretmen, veli ve öğrenciler alternatif yollarla eğitim öğretim süreçlerini yürütmeye çalışmışlardır (Aydın, 2021). Bu yollardan birilerinin de masallar ve masal anlatıcılığı yoluyla olduğu görülmektedir. Özellikle eğitim çalışmalarında masalların kullanımının arttığı göze çarpmaktadır. Çocukların stresle baş etmesinde terapötik bir yol olarak masalların kullanıldığı düşünülebilir.

Masallara ilgili çalışmalar Türkçeden sonra en çok İngilizce, Almanca ve Kürtçe dillerinde yapılmıştır (Grafik 4). Diller açısından bakıldığında özellikle bilim dünyasında en çok yazım dili olarak kullanılan İngilizcenin (Selvi, 2021) masal araştırmalarında da kullanılması beklendiği bir sonuçtur. Kürtçe ise Türkçeden sonra en çok konuşulan dil olması nedeniyle (Çağlayan, 2016) kültürel geleneksel içeriği barındıran masallar ile ilgili çalışmalarda yer bulmuş olabilir.

Araştırmaların yaklaşık %88'nin yüksek lisans, %11'inin doktora tezi ve %1'nin sanatta yeterlilik tezi olduğu belirlenmiştir (Grafik5). Lisansüstü eğitimde doktora programı sayısı çok daha azdır, eğitim süreci çok daha zordur ve tezlerde daha komplike, deneysel araştırmalar yapılması beklenmektedir (Atasever, 2019). Bu nedenlerle masallarla ilgili yüksek lisans tez sayısı çok daha fazladır.

Ülkemizdeki üniversitelerden masalla ilgili tezlerin yapıldığı devlet üniversitelerin oranı yaklaşık %26'dır. Vakıf üniversitelerinin ise yaklaşık %5 inde masalla ilgili tezlerin yapıldığı görülmektedir (Grafik6). Ülkemizde yükseköğrenim kurumlarının yaklaşık %62'si devlet üniversitesi iken %38'i vakıf üniversitesi ve meslek yüksekokuludur (YBYS, 2024). Devlet üniversitelerinin çoğunlukta olması nedeniyle tezlerin büyük bir kısmının bu üniversitelerde üretilmiş olması olağandır. Ancak toplamda tüm üniversitelerin yaklaşık %30 kadarında araştırılmış olmasından dolayı, az sayıda üniversitede masal çalışmalarının yapıldığı görülmektedir.

Masallar çocuk ve erişkinler için, aile ve toplum için pek çok işlevi olan, evrensel, kolaylıkla kültürlere uyarlanabilen argümanlardır. Bu nedenle pek çok alanda ve farklı topluluklarda kolaylıkla kullanılabilir niteliktedirler. Okullarda ve eğitim kurumlarında, eğlence merkezlerinde, hastane ve tedavi merkezlerinde, yaşlı bakım merkezleri, çocuklara bakım merkezi ya da bağımlılıkla mücadele merkezleri gibi özel gereksinimi olan birey ya da grupların bulunduğu çeşitlilik arz eden pek çok alanda kullanılabilirler. Günümüzde son dönemlerde masal ve hikâye anlatıcılığı gibi meslekler, kurslar, eğitimler artmıştır (Kabataş ve Duyan, 2021). Ancak bu kadar geniş yelpazede alana, bireye, topluma ulaşabilen masalların daha çok bilimsel araştırmaya ve lisansüstü teze konu olması; kolay, ucuz, etkili ve kanıt düzeyi yüksek sonuçlar almakta yararlanılmasının gerekli olduğu görülmüştür.

Öneriler

Masalla ilgili çalışmaların büyük çoğunluğunun sosyal bilimlerde, eğitim alanında yapıldığı, özellikle sağlık alanında önemli yararları olmasına rağmen çok az lisansüstü tez çalışmasında yer aldığı görülmektedir. Sağlık alanında sadece hemşirelik programında çalışma mevcut olup diğer disiplinlerce de çalışma yapılması önerilir.

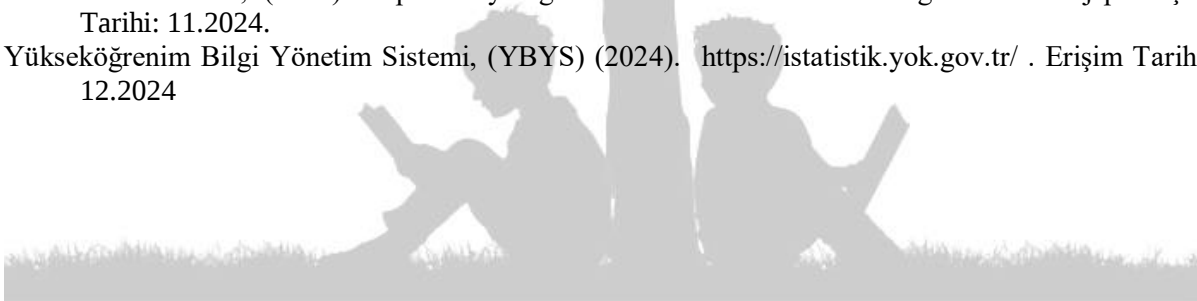
Masallarla ilgili yapılan çalışmaların özellikle 2019-2024 yıllık dilimde önemli artış kaydettiği görülmektedir. Ancak hala üniversitelerin yaklaşık %30'unda araştırıldığı görülmüştür. Son yıllarda giderek artan sayıda masalla ilgili tez çalışması yapılmış olsa da hala farklı üniversitelerde ve disiplinlerde çalışmaya ihtiyaç vardır.

Tezlerde daha çok yüksek lisans tezlerinde kullanılması basit tanımlayıcı araştırmalar olarak karşımıza çıkması nedeniyle, doktora gibi daha komplike eğitim programlarında, daha deneysel ve kanıt düzeyi yüksek tezlerle araştırılması önerilir.

Kongre, sempozyum, panel gibi etkinliklerde ve lisansüstü derslerde akademisyenler tarafından masalların yararları, işlevleri, kullanım alanlarının genç araştırmacılara aktarılması önerilir.

Kaynakça

- Asutay, H. (2013). Çocuk yazınının fantastik dünyası: Masallar. *Turkish Studies –International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(13), 265-278. DOI: 10.7827/TurkishStudies.5790
- Atasever, D. (2019). Türkiye'de 2014-2018 yılları arasında matematik eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin analizi. Yüksek Lisans Tezi, Bolu: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aydın O. (2021). Covid 19 salgın sürecinin çocuklar üzerindeki etkileri. *Temel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1 (2): 163-195 (e-ISSN 2791-6391); DOI: 10.29228/tead.11
- Bölüktaş R, Özer Z, Yıldırım D. (2018). Uluslararası Hemşirelik And'ının mesleki değerler açısından incelenmesi. *Çekmece İzü Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(13): 83 – 98.
- Çağlayan, E. (2016). Tek Parti Döneminde Malatya'da Nüfus ve Demografik Yapı. *JOSR*, 8(15), 36-53.
- Doğan Keskin, A. (2021). Çocuk hastanelerinde kitapların kullanımı. *Anasay*, 5(17), 299-314.
- Gedik, S. (2020). Masalların eğitimsel işlevleri. *Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 3 (1), 356-367. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/josse/issue/54491/650236>. Erişim Tarihi: 10.2024
- Kabataş, B. & Duyan, V. (2021). Doğrudan sosyal hizmet uygulamalarında hikâye ve masallar. *Sosyal Çalışma Dergisi*, 5(2) 146-170. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/scd/issue/67855/971200>. Erişim Tarihi: 10.2021
- Keklik, İ. (2015). Bilişsel gelişim. (Eds.) Yıldırım İ., Eğitim Psikolojisi. Gözden Geçirilmiş 5. Baskı. Ankara, 65-99.
- Ogur, Y. & Altunay Şam, E. (2021). Çocuk hikayelerinin değerler eğitimi açısından işlevi ve önemi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 8(67), 672-682. <http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2333>
- Oğuz Güner, Y. (2020). Kronik hasta çocuklarda terapötik hikâyenin kullanımı. *İzlek Akademik Dergi*, 3(1), 7-33. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/izlek/issue/53679/768333>. Erişim Tarihi: 10.2024
- Sarıkaya Karabudak S. (2023). Masalların iyileştirici gücü ve çocuk. (İç) Akçay Didişen N., Yardımcı F., Celasin N. (Ed.) Oyunun Hastane Ortamındaki İyileştirici Gücü- Terapötik Oyun. Nobel Akademik Yayıncılık, ISBN: 978-625-397-835-8.
- Selvi, B. (2021). English as The Language of Science: The Role of English in the Academic World, *The Academic Elegance*, 8(16), 1- 21.
- Şık, S. (2022). Eğitimde masalın işlevleri ve judith malika liberman'ın masallarında metaforik unsurlar. Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı.
- Tataş, İ. (2021). Ayşe Benek Kaya'nın "Has bahçenin gülleri- Sivas masalları" isimli kitabında yer alan masalların tip çözümlemesi. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı.
- Tesar, M., Kupferman, D.W., Rodriguez, S., & Arndt, S. (2021). Daima genç kalmak: Çocukluk, masallar ve felsefe. (Çev.) Çelik, B. Sözeltili, *Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Dergisi*, 3, 106-130. <https://www.sozelti.com/2021/09/01/daima-genc-kalmak-cocukluk-masallar-ve-felsefe/>.
- Türk Dil Kurumu Sözlük (2024). <https://sozluk.gov.tr> . Erişim Tarihi: 10.2024
- YÖK Tez Merkezi, (2024). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> Erişim Tarihi: 11.2024.
- Yükseköğrenim Bilgi Yönetim Sistemi, (YBYS) (2024). <https://istatistik.yok.gov.tr/> . Erişim Tarihi: 12.2024

STRUCTURED ABSTRACT

Review of Graduate Thesis Related to Fairy Tales: Content Analysis Study

Introduction

Fairy tales are works that have an important place especially in children's literature. They can be used for educational purposes, to support child development, and to improve children, individuals and even society. Due to these important functions, they have been the subject of many studies. This study aims to determine the status of postgraduate theses on fairy tales, to reveal gaps and to guide researchers who will conduct studies on fairy tales.

Method

This research was planned to determine the scientific use of fairy tales in different disciplines, to examine the postgraduate theses made according to variables such as fields, types, and years, to identify gaps in the literature, and to guide researchers. In the research, the content analysis of postgraduate theses was conducted retrospectively covering the last 35 years (November 1989-November 2024). The study data were collected in November 2024.

This study covers the distribution of postgraduate thesis studies on fairy tales in higher education institutions. When the inclusion criteria and applied steps are examined; firstly, a literature review was conducted, and keywords were identified in the research. Advanced searches were performed in the database with the keywords "fairy tale," "fairy tale reading," and "fairy tale listening" (YÖK Thesis Center, 2024). 159 theses that met the search criteria were identified, and these theses constituted the study population and sample.

In the study, the inclusion criterion was that the theses were published in the YÖK National Thesis Center Database in the last 35 years (November 1989-November 2024) and that one of the keywords "fairy tale," "fairy tale reading," or "fairy tale listening" appeared in the thesis title in the "advanced search". When a search was conducted in the YÖK National Thesis Center Database according to the search criteria; it was seen that the first study on fairy tales was conducted in 1989. In this context, the scope of the research covered the last 35 years. Although a much higher number of theses could be reached with a simple search, a total of 159 theses were reached with an advanced search by limiting with the given criteria and keywords (YÖK Thesis Center, 2024). These 159 thesis studies constituted the population and sample of the research. The numbers and percentages of these studies according to their basic characteristics were taken.

Results

96.9% of the theses were in the social sciences institute; It was determined that these were conducted in the departments of Education (42.8%), Fine Arts (22.6%), Turkish Language and Literature (10.1%), and only 1.3% were produced in the Nursing Department of the Health Sciences Institute. 88% of the theses were master's theses, approximately 54% were made between 2019-2024. Approximately 26% of the universities conducting studies on fairy tales are state universities, while approximately 5% are foundation universities.

Conclusion

It was observed that studies on fairy tales gained momentum in the last five years, the vast majority were conducted in the social sciences, the field of education, very few postgraduate theses were produced, especially in the field of health, and the vast majority of theses were master's theses.